

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoP/40/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6822201433
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6822201433.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: G. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. č. XX, t. č. bytom K. R., R. K. č. XXXX/XX, v konaní zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa rodičov: matky H. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. č. XX, t. č. bytom K. R., sídlisko K. č. XXXX/XX a otca G. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. č. XX, o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní proti uzneseniu Okresného súdu Revúca sp. zn. 5P/47/2022 zo dňa 18. októbra 2022, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. V konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu okresný súd, ako súd prvej inštancie, nariadil neodkladné opatrenie uznesením sp. zn. 5P/47/2022 zo dňa 18. októbra 2022, ktorým rozhodol tak, že:

„I. Maloletý G. F., nar. XX.XX.XXXX, sa do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená ho zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. Otec je povinný do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, prispievať na výživu mal G., výživným vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa, podľa zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v účinnom znení, vždy do 20-teho dňa v mesiaci, počnúc vykonateľnosťou tohto uznesenia.

III. Otec je oprávnený do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, stykať sa mal. G. každý páry týždeň od piatka 17:00 hod. do nedele 13:00 hod. Otec si maloleté dieťa na styk prevezme v mieste bydliska mal. dieťaťa na adrese R. K. XXXX/XX, K. R. a po skončení styku ho matke v mieste bydliska mal. dieťaťa odovzdá.“

2. Rozhodnutie odôvodnil poukazom na relevantné ustanovenia Civilného mimosporového poriadku (zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“) a Civilného sporového poriadku (zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) upravujúce neodkladné opatrenia. Rozhodnutie okresný súd vydal po tom, čo jeho skoršie rozhodnutie, uznesenie sp. zn. 5P/29/2022 zo dňa 8. júla 2022, ktorým návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, a ktorým sa otec maloletého dieťaťa domáhal zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, bolo zrušené uznesením odvolacieho súdu, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoP/42/2022-49 zo dňa 28. septembra 2022. Odvolací súd zrušenie rozhodnutia okresného súdu odôvodnil tým, že pokiaľ okresný súd rozhodoval o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa otec domáhal zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, nejde o osobitné neodkladné opatrenie vymedzené v ust. § 365 až § 368 CMP, preto na takéto neodkladné opatrenie je potrebné aplikovať ustanovenia

vyplývajúce z Civilného sporového poriadku upravujúce neodkladné opatrenia. Pokiaľ okresný súd rozhoduje o neodkladnom opatrení na návrh účastníka, je povinný prihliadnuť nielen na petít, ktorého sa navrhovateľ na nariadenie neodkladného opatrenia domáha, ale vzhľadom na to, že ide o mimosporové konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu a v zmysle § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie v takýchto konaniach možno nariadiť aj bez návrhu, mal prihliadnuť najmä na obsahovú stránku tohto návrhu, z ktorej vyplývajú nezhody medzi rodičmi ohľadne realizácie styku otca s dieťaťom a posudzovať osvedčenie skutočností vo vzťahu k neodkladnému opatreniu v tomto zmysle.

3. Konanie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému, boli spojené na spoločné konanie s tým, že ďalej sa budú viesť pod sp. zn. 5P/47/2022, tak ako to vyplýva z uznesenia Okresného súdu Revúca sp. zn. 5P/47/2022 zo dňa 11. októbra 2022.

4. Okresný súd opätovne posúdil návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia a viazaný právnym názorom vysloveným odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení mal za to, že vzhľadom na rozpory rodičov ohľadom realizácie styku otca s maloletým dieťaťom, bolo potrebné neodkladne upraviť pomery účastníkov týkajúce sa styku otca s maloletým dieťaťom. Na širšiu úpravu styku neodkladným opatrením, ktoré má len dočasný charakter nebol daný dôvod. Napriek skutočnosti, že z podaní otca je zrejмый antagonistický až nenávistný postoj voči matke maloletého dieťaťa, súd nateraz v neodkladnom opatrení nepristúpil k obmedzeniu styku otca s maloletým dieťaťom. Zdôraznil však, že akékoľvek prejavovanie nenávistných postojov voči druhému rodičovi pred maloletým dieťaťom, môže predstavovať dôvod pre obmedzenie styku. Vzhľadom na skutočnosť, že matka vo svojom vyjadrení deklarovala, že otec maloletého dieťaťa neplatí riadne výživné, okresný súd mal za to, že existuje naliehavá potreba upraviť neodkladným opatrením aj povinnosť otca platiť výživné v nevyhnutnej miere. Aby súd mohol otcovi neodkladným opatrením určiť povinnosť platiť výživné, zveril dočasne, do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju doteraz riadnym spôsobom zabezpečovala a na jej ďalšie poskytovanie má vytvorené vhodné podmienky. Neodkladné opatrenie bolo obmedzené do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o úprave výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu.

5. Proti uzneseniu okresného súdu podal odvolanie otec maloletého dieťaťa. Uviedol, že matka musí zastupovať a spravovať majetok dieťaťa, ale iba v rozsahu, v ktorom mu ho nadobudla. Nesúhlasil s výživným vo výške 30% sumy životného minima na nezaopatrené dieťa z dôvodu, že platí a posieľať bude peniaze tak, ako sa dohodli ústne s matkou dieťaťa. Rovnako nesúhlasil s tým, že si bude brávať maloletého na styk, avšak v piatok až o 18.00 hod. s tým, že matka ho má od 15.00 hod pripraviť na pondelňajšie vyučovanie. Ďalej v odvolaní namietal dĺžku trvania súdneho konania a poukázal na svoju zlosť voči matke dieťaťa.

6. Matka vo vyjadrení sa k odvolaniu otca uviedla, že nerozumie jeho neustálím vyhrážkam, nadávkam, skutočnosti, že jej nevie prísť ani na meno, pričom syna od júna nenavštívil, ani sa s ním nestretol, nemá o neho žiadny záujem, dokonca ani o telefonický kontakt. Od augusta 2022 zaplatil výživné v mesiaci november v sume 70,- Eur. Matka prejavila obavu z jeho neustáleho vyhrážania sa a navrhla, aby v konaní samom bolo maloleté dieťa zverené do jej osobnej starostlivosti, aby otec dieťaťa bol zaviazaný na povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 200,- Eur mesačne, a aby bol upravený styk otca s dieťaťom.

7. Otec v svojom vyjadrení zo dňa 18. decembra 2022 neuviedol žiadne relevantné skutočnosti k veci, okrem znevažovania súdneho konania v štýle „kedy chcete ukončiť túto frašku“ s tým, aby mu neboli zasielané už žiadne výzvy na vyjadrenia a čaká na termín pojednávania.

8. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je upravené v § 111 a nasl. CMP.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, bez viazanosti rozsahom odvolania (§ 65 CMP), bez viazanosti odvolacími dôvodmi (§ 66 CMP), prejednal odvolanie otca bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 ods. 1 CSP) a uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

11. Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

12. Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Odvolací súd po preskúmaní odvolania otca považoval rozhodnutie okresného súdu za vecne správne.

15. Okresný súd správne vyhodnotil vzhľadom na celkové okolnosti prípadu, ako aj správanie sa otca, že aktuálne je dočasne vhodné zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky, ktorá túto starostlivosť aj doteraz riadnym spôsobom zabezpečovala a na jej ďalšie poskytovanie má vytvorené vhodné podmienky. Otec maloletého dieťaťa pri podaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na dočasné zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti dostatočne hodnoverne neosvedčil dôvodnosť tohto nároku, ktorému by sa malo neodkladným opatrením poskytnúť ochrana, čo však neznamená, že otec maloletého dieťaťa by mal byť úplne obmedzený v styku s dieťaťom. Správne preto okresný súd neodkladným opatrením dočasne do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej upravil styk otca s maloletým dieťaťom na každý párny týždeň od piatka 17.00 hod. do nedele 13.00 hod., pričom otec si musí maloleté dieťa pri styku prevziať v mieste bydliska dieťaťa a po skončení styku ho matke v mieste bydliska dieťaťa vrátiť. Realizovať styk otca s dieťaťom nie je jeho povinnosťou, ale právom, a preto pokiaľ otec dieťaťa má záujem o styk až od 18.00 hod. piatka, s dostatočným predstihom uvedenú skutočnosť môže oznámiť matke, aby dieťa nebolo pripravené na 17.00 hod., ale až na 18.00 hod. Okresný súd v tejto súvislosti správne rozhodol aj o úprave styku do nedele do 13.00 hod., tak aby dieťa malo možnosť vzhľadom na svoju školopovinnosť, pripraviť sa riadne na pondelkové vyučovanie. Neprichádza do úvahy tolerovanie názoru otca, že matka má dieťa pripraviť na pondelkové vyučovanie už v piatok od 15.00 hod. do času, kým si otec dieťa prevezme, pretože v zmysle § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Súčasťou takýchto rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa, správa majetku maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 1 Zákona o rodine), pričom zákon predpokladá, že rodičia tieto práva a povinnosti budú vykonávať dobrovoľne a so všetkou starostlivosťou. Pokiaľ maloleté dieťa je aj zverené do osobnej starostlivosti len jedného z rodičov, neznamená to, že tieto práva a povinnosti druhému rodičovi zanikajú. Obaja rodičia majú tieto práva a povinnosti a pokiaľ sa nevedia dohodnúť na ich výkone, tak ako je to aj v tomto prípade, rozhodne o nich súd. Pokiaľ otec maloletého dieťaťa nie je schopný pripraviť maloleté dieťa počas realizácie styku s dieťaťom cez víkend na najbližší deň školskej dochádzky, nemôže prikazovať matke, kedy ona má dieťa do školy pripraviť. Otec sa o dieťa pravidelne nezaujíma, výživné riadne neplatí, pričom je zrejmé, že celú starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečuje matka, nemožno preto tolerovať názor otca odvolaní ohľadne toho, kedy má matka dieťa na školské vyučovanie pripraviť. Odvolací súd sa preto v plnom rozsahu stotožnil s názorom okresného súdu, že otec je oprávnený stykať sa s maloletým dieťaťom každý párny týždeň od piatka od 17.00 hod. do nedele 13.00 hod., tak aby dieťa v piatok mohlo riadne ukončiť vyučovací proces a v nedeľu sa na ďalší vyučovací proces pripraviť v domácnosti matky, ktorá aj doteraz prípravu dieťaťa do školy zabezpečovala. Z odvolania otca je zrejmé, že otec nemá záujem o prípravu dieťaťa na školské vyučovanie, preto nemôže diktovať matke, kedy má dieťa do školy pripraviť, aby so školskou prípravou dieťaťa on sám nemal žiadne starosti a povinnosti.

16. Správne okresný súd dočasne, do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená ho zastupovať a spravovať jeho majetok. Zastupovanie maloletého a správa jeho majetku vyplýva z ust. § 28 ods. 1 Zákona o rodine (zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), podľa ktorého súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Vzhľadom na to, že maloleté dieťa bolo dočasne zverené do osobnej starostlivosti matky, bolo potrebné rozhodnúť aj tom, že kto bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok (ak by maloleté dieťa nejaký majetok malo alebo nadobudlo, napr. darovaním alebo dedením). Vzhľadom na nezhody rodičov, správne okresný súd rozhodol, že oprávnenie dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok bude matka, ktorá doteraz zabezpečovala starostlivosť o maloleté dieťa a ktorej maloleté dieťa bolo aj dočasne zverené do osobnej starostlivosti.

17. Čo sa týka rozhodnutia okresného súdu o výživnom na maloleté dieťa, aj v tejto časti odvolací súd považuje rozhodnutie za vecne správne.

18. V zmysle § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti k rodičom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť, pričom obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje pilier systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb v

spoločnosti, a to deťom. Určenie výšky výživného je individuálne v každom jednom prípade, pričom vodiacou zásadou na určenie výšky výživného na strane povinného (v tomto prípade otca dieťaťa) je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov a na strane oprávneného (dieťaťa) zásada, že deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, to znamená, že ich životná úroveň má byť približne rovnaká, ako je životná úroveň toho ktorého rodiča.

20. V tejto súvislosti okresný súd podrobne odôvodnil, prečo určil výživné v danej sume, pričom ide o určenie minimálneho výživného predpokladaného zákonom.

21. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, ktorým je zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení. Nakoľko otec si riadne svoju vyživovaciu povinnosť neplnil, správne okresný súd neodkladným opatrením, dočasne, do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, uložil povinnosť otcovi maloletého dieťaťa prispievať na výživu dieťaťa minimálnym výživným, tak ako to predpokladá Zákon o rodine podľa § 62 ods. 3. Sumy životného minima, od ktorých sa odvíja výška minimálneho výživného sa upravujú spravidla vždy k 1. júlu bežného kalendárneho roka, a aktuálne od 1. júla 2022 je minimálne výživné stanovené v rozsahu 32,11 Eur. V tejto minimálnej výške je tak otec povinný prispievať na výživu maloletého dieťaťa od vykonateľnosti uznesenia okresného súdu, teda od doručenia rozhodnutia.

22. Nakoľko vydané neodkladné opatrenie má dočasný charakter, správne trvanie neodkladného opatrenia okresný súd určil do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, kde na základe hlbšieho zisťovania skutočností a vykonania dokazovania, bude rozhodnuté o konečnej úprave výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu.

23. Rozhodnutie okresného súdu o neodkladnom opatrení bolo preto potvrdené v celom rozsahu ako vecne správne, pričom konečná úprava rodičovských práv a povinností bude predmetom konania vo veci samej.

24. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382

ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).